

سؤالات آزمون درس : فارسی ۱	پایه : دهم دوره دوم متوسطه	مدت آزمون : ۷۵ دقیقه	رشته : ادبیات و علوم انسانی
نام و نام خانوادگی :	تاریخ آزمون : ۱۴۰۲ / ۱۰ / ۲۴	تعداد صفحات : ۳ صفحه	ساعت شروع آزمون :
دانش آموزان دبیرستان سرای دانش نو در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲		مدیریت آموزش و پرورش شهرستان شوش دانیال (ع)	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

### قلمرو زبانی ( ۷ نمره )

۱	معنی هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) باغ ز من صاحب <u>پیرایه</u> شد ب) ای مفتخر به <u>طالع</u> مسعود خویش پ) معلّم ، گوزن را <u>رعنا</u> رقم می زد. ت) خبر دهنده از آن <u>ملک جبّار</u> بود .	۱
۱۷۵	در هر یک از عبارات زیر ، یک غلط املایی وجود دارد آن را بیابید و اصلاح کنید . الف) عامل شهری به خلیفه نبشت که دیوار شهر خراب شده است ، آن را اِمارت باید کردن . ب) چون از در ، در رفتیم ، گرمابه بان و هر که آنجا بودند ، همه بر پای خواستند و بایستادند ؛ چندان که ما در حمام شدیم . پ) با این همه عاقل از منافع دانش هرگز نومید نگردد و در دفع مکاید دشمن تأخیر ثواب نبیند . وقت ثبات مردان و فکر خردمندان است .	۲
۱۷۵	در هر عبارت املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف) خدای ، تبارک و تعالی ، همه بندگان خود را از عذاب ( قرض - غرض ) و دین فرج دهداد . ب) خونت / با خون بهایت حقیقت / در یک ( تراز - طراز ) ایستاد . پ) بعد از تو روا باشد ( نغز - نقض ) همه پیمان ها	۳
۱۵	در گروه کلمه های زیر ، دو مورد نادرستی املایی وجود دارد ؛ درست هر یک را بنویسید . یال و غارب - فُرقت و وسلت - کرامت و فراغ - انعام و اِکرام - دَنّاک و قیم - لعیمی و کریمی - اندوه و طرب - افتاده و صاف	۴
۱۲۵	کدام گروه اسمی براساس الگوی ( اسم + صفت + مضاف الیه ) ساخته شده است ؟ الف) نماز صبح شهادت (ب) مَهَر مادر تو (ج) گوشه روشن تاریخ (د) ضامن دوام جهان	۵
۱۲۵	کدام یک از واژه های زیر دو تلفظی نیست ؟ الف) مهربان (ب) آسمان (ج) روزگار (د) عالم	۶
۱۵	نوع واو ( عطف یا ربط ) را در عبارات زیر بنویسید . الف) علفزاری ساخت و حیوان را تا ساق پا به علف نشاند . ب) چشم های خواب آلود و حیرت زده خود را باز کرده بود .	۷
۱۵	کدام قسمت جمله زیر حذف شده است ؟ نوع حذف را بنویسید ؟ یاد دارم که شبی در کاروان همه شب رفته بودم و سحر در کنار بیشه ای ، خفته .	۸
۱۵	در شعر زیر ، کدام واژه ها متضاد هستند ؟ در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده ام / در حوض هم می توان عزیز بود / از گودال بیرس	۹
۱۷۵	کاربرد امروزی افعال مشخص شده در عبارات زیر را بنویسید . الف) به مجلس وزیر شدیم . ب) شوخ از خود باز کنیم . پ) ما را به نزدیک خویش باز گرفت .	۱۰

ادامه سؤالات در صفحه دوم

۱۷۵	<p>۱۱ نقش دستوری ضمائر پیوسته ( متصل ) زیر را بنویسید .          الف) چو گفتمش که دلیم را نگاه دار چه گفت؟          ب) خدایش در همه حال از بلا ننگه دارد</p>								
۱۵	<p>۱۲ جدول زیر را کامل کنید . ( با حفظ شخص )</p> <table border="1" data-bbox="704 249 1489 375"> <tr> <td>فعل</td> <td>امر</td> <td>مضارع اخباری</td> </tr> <tr> <td>خواهید پرسید</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	فعل	امر	مضارع اخباری	خواهید پرسید				
فعل	امر	مضارع اخباری							
خواهید پرسید									
<p>قلمرو ادبی ( ۵ نمره )</p>									
۱۲۵	<p>۱۳ ۱- مصراع دوم بیت ( دل اگر خدانشناسی همه در رخ علی بین ..... ) کدام است؟          الف) چو علی که می تواند که به سر برد وفا را ؟          ب) به علی شناختم من ، به خدا قسم ، خدا را</p> <p>۲- مصراع های کدام بیت « جا به جا » نوشته شده است ؟          الف) متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را ؟          ب) ز نوای مرغ یا حق بشنو که در دل شب غم دل به دوست گفتن چه خوش است شهریارا</p> <p>۳- مصراع دیگر بیت زیر را بنویسید .          « وقتی دل سودایی ، می رفت به بستان ها ..... »</p>								
۱۷۵	<p>۱۴ در هر یک از بیت های ردیف اول کدام یک از آرایه های ردیف دوم به کار رفته است ؟</p> <table border="1" data-bbox="152 934 1471 1157"> <tr> <td>ردیف اول</td> <td>ردیف دوم</td> </tr> <tr> <td>الف) بید مجنون در تمام عمر ، سر بالا نکرد</td> <td>۱- حس آمیزی</td> </tr> <tr> <td>ب) لیک چنان خیره و خاموش ماند</td> <td>۲- ایهام</td> </tr> <tr> <td>پ) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد</td> <td>۳- حسن تعلیل</td> </tr> </table>	ردیف اول	ردیف دوم	الف) بید مجنون در تمام عمر ، سر بالا نکرد	۱- حس آمیزی	ب) لیک چنان خیره و خاموش ماند	۲- ایهام	پ) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد	۳- حسن تعلیل
ردیف اول	ردیف دوم								
الف) بید مجنون در تمام عمر ، سر بالا نکرد	۱- حس آمیزی								
ب) لیک چنان خیره و خاموش ماند	۲- ایهام								
پ) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد	۳- حسن تعلیل								
۱۲۵	<p>۱۵ در ادبیات فارسی ، شاعران یا نویسندگان ، کدام واژه در بیت زیر را در مفهوم نمادین « پیام رسان » به کار می برند؟          صبا بر آن سر زلف از دل مرا بینی          ز روی لطف بگویش که جا ننگه دارد</p>								
۱۵	<p>۱۶ قافیه و ردیف را در بیت زیر مشخص کنید .          گل از شوق تو خندان در بهار است          از آتش رنگ های بی شمار است</p>								
۱۵	<p>۱۷ در تشبیه زیر ، هر یک از قسمت های مشخص شده کدام رکن تشبیه هستند ؟          چون به بصره رسیدیم ، از برهنگی و عاجزی به دیوانگان ماننده بودیم .</p>								
۱۵	<p>۱۸ مفهوم هر یک از کنایه های مشخص شده را بنویسید .          الف) کارش نگار نقشه قالی بود و در آن دستی نازک داشت .          ب) در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود .</p>								
۱۵	<p>۱۹ در بیت زیر یک « مجاز » بیابید و مفهوم آن را بنویسید .          عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت          فتنه انگیز جهان نرگس جادوی تو بود</p>								
۱۵	<p>۲۰ نام صاحب هر یک از آثار داده شده را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید .          گوشواره عرش : ( سیف فرغانی - سید علی موسوی گرماردی )          اتاق آبی : ( سهراب سپهری - جلال آل احمد )</p>								
<p>ادامه سؤالات در صفحه سوم</p>									

/۵	<p>از بین آثار زیر ، یک اثر از « <u>عنصرالمعالی کیکاووس</u> » و یک اثر از « <u>محمد بن منور</u> » بیابید .          ارزیابی شتاب زده - قابوس نامه - سفرنامه - گلستان - سیاست نامه - اسرار التوحید</p>	۲۱												
<b>قلمرو فکری ( ۸ نمره )</b>														
/۵ /۵ /۵ /۵ /۵ /۷۵ /۷۵	<p><u>ابیات و عبارات زیر را به نثر روان امروزی بازگردانی کنید .</u></p> <p>۱- خَلْفَ صَدَقِ نِیَاکَانَ هِنرورِ خُودِ بُوَد .          ۲- تَدبیرِ بَرادَرانِ بَرِ خِلافِ تَقَدیرِ رَحمانِ آمَد .          ۳- مَرَدیِ اَهلِ بُوَد و فَضَلِ دَاشتِ اَز شَعَرِ وادِب .          ۴- هَمه کَسِ رَا بَه سَزا حَقِ شِناسِ باشِ ؛ خَاصَّه قَراِبَتِ خُویِشِ رَا .          ۵- زینِ کاروانسرایِ ، بَسیِ کاروانِ گَذشتِ          ۶- دَلا مَعاشِ چِنانِ کَن کِه گَرِ بَلغَزدِ پایِ فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد          ۷- نَعره بَرِ آوَرده ، فَلَکِ کَرده کَر دیده سیه کرده ، شده زَهره در</p>	۲۲												
/۵	<p>مفهوم عبارت « گندم نمای جو فروش مباحش » را بنویسید ؟</p>	۲۳												
/۵	<p>در متن زیر از شعر « پاسداری از حقیقت » ، « عقل » با چه ویژگی هایی وصف شده است ؟          چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد .</p>	۲۴												
/۵	<p>با توجه به نوشته ی زیر ، دلیل بلندی مقام حضرت یوسف (ع) چیست ؟          « نبینی که یوسف را از روی نیکو ، بند و زندان آمد و از خوی نیکو ، امر و فرمان آمد ؛ »</p>	۲۵												
/۲۵	<p>کدام یک از ابیات زیر ، به آیه مشهور « کُلُّ نَفْسٍ ذائِقَةُ المَوْتِ » اشاره دارد ؟          الف) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد          ب) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد</p>	۲۶												
/۵	<p>در بیت « قطره باران که در افتد به خاک زو بدمد بس گهر تابناک » منظور از « گهر تابناک » چیست ؟</p>	۲۷												
/۷۵	<p>هر یک از بیت های ستون « اول » ، با کدام یک از مفاهیم ستون « دوم » متناسب است ؟</p> <table border="1" data-bbox="134 1413 1490 1654"> <thead> <tr> <th colspan="2">ستون اول ( بیت )</th> <th>ستون دوم ( مفهوم کلی )</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف</td> <td>هم مرگ ، بر جهان شما نیز بگذرد</td> <td>بی وفایی نکردن</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان</td> <td>ناپایداری قدرت حاکمان</td> </tr> <tr> <td>پ</td> <td>در بُنِ اینِ پرده نیلوفری</td> <td>تکبر و غرور ورزیدن</td> </tr> </tbody> </table>	ستون اول ( بیت )		ستون دوم ( مفهوم کلی )	الف	هم مرگ ، بر جهان شما نیز بگذرد	بی وفایی نکردن	ب	گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان	ناپایداری قدرت حاکمان	پ	در بُنِ اینِ پرده نیلوفری	تکبر و غرور ورزیدن	۲۸
ستون اول ( بیت )		ستون دوم ( مفهوم کلی )												
الف	هم مرگ ، بر جهان شما نیز بگذرد	بی وفایی نکردن												
ب	گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان	ناپایداری قدرت حاکمان												
پ	در بُنِ اینِ پرده نیلوفری	تکبر و غرور ورزیدن												
/۵	<p>با توجه به عبارت زیر ، به چه دلیل نویسنده معتقد است که « مَثَلِ قرآن ، مَثَلِ آبِ روانِ است . » ؟          « و مَثَلِ قرآن ، مَثَلِ آبِ است روان ؛ در آب ، حیات تن ها بود و در قرآن حیات دل ها بود . »</p>	۲۹												
/۵	<p>با توجه به متن زیر ، چرا ناصر خسرو دعوت وزیر را نپذیرفت ؟          من از بدحالی و برهنگی ، شرم داشتم و رفتن مناسب ندیدم . رقعۀ ای نوشتم و عذری خواستم و گفتم که « بعد از این به خدمت رسم و غرض من دو چیز بود : یکی بی نوایی ؛ دویم گفتم همانا او را تصور شود که مرا در فضل ، مرتبه ای است زیادت »</p>	۳۰												
۲۰	<p>موفقیت یعنی یادگیری ، مطالعه ، فداکاری و بیشتر از همه ، عشق به آن چیزی است که انجام می دهید .</p>													

راهنمای تصحیح درس : فارسی پایه دهم دوره دوم متوسطه	آموزشگاه : سرای دانش نو	تاریخ آزمون : ۱۴۰۲ / ۱۰ / ۲۴
مدیریت : آموزش و پرورش شهرستان شوش دانیال ( ع )	مدت امتحان : ۷۵ دقیقه	تعداد صفحات آزمون : ۳ صفحه
راهنمای تصحیح		

قلمرو زیبایی

۱	الف) زیور و زینت	ب) سرنوشت ، بخت	پ) خوش قد و قامت، زیبا	ت) مسلط ، یکی از صفات خداوند
۲	الف) عمارت	ب) برپای خاستند	پ) صواب	۷۵/
۳	الف) قرض	ب) تراز	پ) نقض	۷۵/
۴	وصلت - لئیمی			
۵	گوشه روشن تاریخ			
۶	عالم			
۷	الف) واو ربط	ب) واو عطف		
۸	حذف فعل (بودم) به قرینه لفظی			
۹	رفیع ، حضیض			
۱۰	الف) پذیرفت ( پس گرفت )	ب) رفتیم ( فعل اسنادی شدن )	پ) پاک کنیم ( بگشاییم )	۱
۱۱	الف) گفتمش : ( ش : متمم ) ،	دلم : ( م : مضاف الیه )	ب) خداهش : ( ش : مفعول )	۷۵/
۱۲	امر : بشنوید	مضارع اخباری : می شنوید		

قلمرو ادبی

۱۳	۱) ( گزینۀ ب	۲) گزینۀ الف	۳) بی خوبشتم کردی بوی گل و ریحان ها	۱
۱۴	۱) حسن تعلیل	۲) حس آمیزی	۳) ایهام	۷۵/
۱۵	صبا			
۱۶	قافیه : بهار - بی شمار	ردیف : است		
۱۷	برهنگی و عاجزی : وجه شبه	ماننده بودیم : ادات تشبیه		
۱۸	الف) کنایه از مهارت داشتن	ب) کنایه از مشکل داشتن		
۱۹	نرگس : مجاز از چشم			
۲۰	الف) سید علی موسوی گرما رودی	ب) سهراب سپهری		
۲۱	عنصر المعالی کیکاوس : ( قابوس نامه ) ،	محمد بن منور : ( اسرار التوحید )		

قلمرو فکری

۲۲	ابیات و عبارات را به نثر روان امروزی بازگردانی کنید .			
۷۵/	۱) جانشین راستین اجداد هنرمند خودش بود.			
۷۵/	۲) چاره اندیشی برادران بر خلاف خواست خدا بود .			
۷۵/	۳) انسان شایسته ای بود و در شعر و ادب، دانش و معرفت داشت.			
۷۵/	۴) حق همه کس را به درستی ادا کن ؛ به خصوص حق خویشاوندان خود را .			
۷۵/	۵) به این دنیا که مانند کاروانسرا است افراد زیادی آمدند و از آن رفته اند.			
۷۵/	۶) ای انسان به گونه ای زندگی کن که اگر خطایی از تو سر زد و پای تو لغزید ، فرشتگان با دعا کردن به درگاه خداوند ، تو را از آسیب حوادث حفظ کنند			
	۷) دریا فریادی برکشید و گوش آسمان را کر کرد .نگاه خشم آلود داشت و بسیار ترسناک شده بود .			

۲۳	انسان را از ریا کاری و دورویی بر حذر می دارد .	/۵
۲۴	عقل را مانند کودکی ناتوان توصیف کرده است که از درک عظمت امام حسین (ع) عاجز است	/۵
۲۵	داشتن حسن خلق یا به خاطر اخلاق خوبش به پادشاهی رسید .	/۵
۲۶	بیت گزینۀ الف) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام      بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد	/۲۵
۲۷	گهر تابناک : سبزه و گل و گیاه	/۵
۲۸	الف ) ناپایداری قدرت حاکمان      ب) بی وفایی نکردن      پ) غرور ورزیدن	/۷۵
۲۹	زیرا هر دو موجب حیات هستند . ( آب به جسم انسان ، زندگی می بخشد و قرآن به دل ها و احساسات )	/۵
۳۰	اول به دلیل فقر و نداشتن لباس مناسب ، خواست فرصت دهد که وزیر بتواند دربارهٔ او تحقیق کند و پی به دانشش ببرد .	/۵



## اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار



**تمام پایه ها**

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال



**همیشه رایگان**

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد